

चरितब्रह्मचर्याश्च सर्वे तात तपस्विनः । द्यौमन्तः पुरुषव्याघ्रा व्याघ्रा इव बलोत्कटाः ।
जवे प्रहारे समर्द्धे सर्वे एवातिमानुषाः । सर्वैर्जिता महीपाला दिग्जये भरतर्षभ ।
न चेष्वां पुरुषाः केचिदायुधानि गदाः शरान् । विषहन्ति सदा कर्तुमधिज्यान्पि कौरव ।
उद्यन्तुं वा गदा गुर्वीः शरान् विचेष्टुमाहवे । जवे लक्ष्यस्य हरणे भोज्ये पाण्डुविकर्षणे ।
बालैरपि भवन्तस्तैः सर्वे एव विशेषिताः । एतत् सैन्यं समासाद्य सर्वे एव बलोत्कटाः ।
विध्वंसयिष्यन्ति रणे मास्म तैः सह सङ्गमः । एकैकशस्ते समर्द्धे हन्युः सर्वान् महीक्षितः ।
प्रत्यक्षं तव राजेन्द्र राजसूये यथाऽभवत् । द्रौपद्याश्च परिक्षेपं द्यूते च पुरुषा गिरः ।
ते स्मरन्तश्च सङ्ग्रामे चरिष्यन्ति च रुद्रवत् । लोहिताक्षो गुडाकेशो नारायणसहायवान् ।
उभयोः सेनयोर्वीरो रथो नास्तीति तादृशः । न हि देवेषु वा पूर्वम् मनुष्येषुरगेषु च ।
राक्षसेष्वथ यज्ञेषु नरेषु कुत एव तु । भूतोऽथ वा भविष्यो वा रथः कश्चिन्मया श्रुतः ।
समायुक्तो महाराज रथः पार्थस्य धीमतः । वासुदेवश्च संयन्ता योद्धा चैव धनञ्जयः ।
गाण्डीवश्च धनुर्दिव्यं ते चाश्वा वातरं दसः । अभेद्यं कवचं दिव्यमक्षय्यै च मोहेषुधी ।
अस्त्रयामश्च माहेन्द्रो रौद्रः कौबेर एव च । दान्यश्च वारुणश्चैव गदाशेखरप्रदर्शनः ।
वज्रादीनि च मुख्यानि नानाप्रहरणानि च । दानवानां सहस्राणि हिरण्यपुरवासिनां ।
हतान्येकरथेनाजौ कस्तस्य सदृशो रथः । एष हन्याद्वि संरक्षी बलवान् सत्यविक्रमः ।
तव सेनां महाबाहुः स्वाञ्चैव परिपालयन् । अहञ्चैनं प्रत्युदीयामाचार्य्यो वा धनञ्जयं ।
न ततोयोऽस्ति राजेन्द्र सेनयोर्हभयोरपि । य एनं शरवर्षाणि वर्षन्तमुदियाद्रथो ।
जीमूत इव घर्मान्ते महावातसमीरितः । समायुक्तस्तु कौन्तेयो वासुदेवसहायवान् ।
तरुणश्च कृती चैव जीर्णावावामुभावपि ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतत् श्रुत्वा तु भीष्मस्य राज्ञां विध्वंसिरे तदा । काञ्चनाङ्गदिनः पीना भुजाश्चन्दनरुषिताः ।
मनोभिः सह संवेगैः संसृत्य च पुरातनं । सामर्थ्यं पाण्डवेयानां यथाप्रत्यक्षदर्शनं ।

५८६०

५८६५

५८७०

५८७५

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि रथातिरथसङ्ग्रहानपर्वणि पाण्डवरथातिरथसङ्ग्रहायां अष्टषष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः ।

॥ १६८ ॥

॥ भीष्म उवाच ॥ द्रौपदेया महाराज सर्वे पञ्च महारथाः । वैराटिरुत्तरश्चैव रथोदारो मतो मम ।
अभिमन्युर्नृपहावाङ्मरुथयूथपयूथपः । समः पार्थेन समरे वासुदेवेन चारिहा ।
लव्वस्तस्त्रिययोधी च मनस्वी च दृढव्रतः । संस्मरन् वै परिक्षेपं स्वपितुर्विक्रमिष्यति ।
सात्यकिर्माधवः शूरो रथयूथपयूथपः । एष वृष्णिप्रवीराणाममर्षी जितसाध्वसः ।
उत्तमौजास्तथा राजन्मथोदारो मतो मम । युधामन्युश्च विक्रान्तो रथोदारो मतो मम ।
एतेषां वज्रसाहस्रा रथा नागा हयास्तथा । योत्स्यन्ते ते तनूंस्तथा कुन्तीपुत्रप्रियेभ्यः ।
पाण्डवैः सह राजेन्द्र तव सेनासु भारत । अग्निमारुतवद्वाजनाङ्गयन्तः परस्परं ।

५८८०

५८८५